

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 3. Vtrùm contritio includat etia[m] propositum confitendi, &
satisfactionem ex arbitrio Sacerdotis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

DVBIVM II.

Virum ad contritionem requiratur propositum non peccandi in posterum, & quale?

R Espondeo & Dico Primò: Certum est Contritionem continere nõ solum dolorem peccatorum commissorum, sed etiam propositum amplius non peccandi, seu rectè vivendi. Est fide tenendum. Patet ex Concilio Florentino in instructione Armenorum: & Tridentino sess. 14. cap. 4. vbi Contritio definitur esse Dolor de peccato commisso cum proposito non peccandi in posterum.

Probatur Ezechielis 18. v. 25. Si impius egerit penitentiam ab omnibus peccatis suis, & custodierit omnia præcepta mea; vità viuet, & non morietur; omnium iniquitatum eius non recordabor: vbi illud (custodierit omnia præcepta mea) referendum est ad propositum, nõ ad executionem: quia nõ requiritur omnium mandatorum custodia in executione ante iustificationem. Amos 5. v. 15. Odite malum, & diligite bonum, si forte misereatur Dominus Deus exercituum.

Isaiæ 1. v. 16. Auferte malum cogitationum vestrarum, quiescite agere perverse, discite bene facere. Et addit: Si fuerint peccata vestra, vt cocinum, quasi nix dealbabitur: vbi promittitur remissio post bona opera, saltem in proposito. Idè colligitur ex illis Scripturis, quæ describunt penitentiam per conuersionem.

Ioël. 2. v. 12. Converterimini ad me in toto corde vestro: Conuersio enim includit, nõ solum auersionem à peccatis, sed maximè applicationem animi ad obediendum Deo.

Dico Secundo: Hoc propositum debet esse formale & expressum, si homo cogitet de modo vitæ in posterum degenda. Si tamen hæc cogitatio non occurrat, sufficit implicitum & virtuale propositum inclusum in serio dolore peccatorum.

Prior Pars est communis Doctorum, & satis colligitur ex Concilijs, & Scripturis citatis, quæ requirunt propositum emendationis. Quod maximè verum est, quando homo de ea re cogitat: vnde cõmuniter à Doctoribus recepta est illa definitio Magistri dist. 15. Penitentia est virtus, quæ commissa peccata cum emendationis proposito plangimus. Probatur Ratione: Quia inter homines ad reconciliationem cum Deo requiri expressum propositum nõ peccandi de cetero, si id animo occurrat. Confirmatur: Quia sicuti ad compensationem iniuriæ pertinet dolere de iniuriâ illatâ, ita etiam proponere, seu promittere nõ amplius inferre.

Altera Pars est contra Dom. Soto dist. 15. q. 1. art. 2. & dist. 17. q. 2. a. 1. Sed eam docet Andreas Vega. lib. 13. in Concilium Trident. c. 21. & 22. Nauarrus cap. 1. Enchiridij nu. 10. & 15. Ioannes Medina Codice de Penitentia Tract. 1. quæst. 3. & alij multi recentiores.

Probatur Primò: Quia quando nõ habemus memoriâ peccati mortiferi, sufficit virtualis dolor, seu contritio inclusa in actu dilectionis Dei, & cõsequenter sufficit actus dilectionis Dei super omnia ad iustificationem, vt supra dictum est: ergo similiter quando nõ occurrit cogitatio illa de

modo vivendi in posterum vt sit dum homo totus est occupatus in examinandâ & detestandâ vitâ præteritâ sufficit virtuale propositum emendationis in serio peccati dolore inclusum, ac proinde sufficit serius dolor de peccatis præteritis. Si enim virtualis penitentia aliquando sufficit, cur nõ etiam virtuale propositum emendationis in actuali dolore peccati inclusum? Secundo: Contritio nõ accipit vim iustificandi ex proposito emendationis; sed ex eo, quod perfecte repugnet peccato, quatenus est offensio Dei: ergo absolute nõ est necessaria expressa voluntas emendationis. Tertio: Hęc voluntas sepe potest insculpare omitteri ab eo, qui ex amore Dei super omnia dolet de peccatis: atqui nõ est credibile huic nõ dimitti peccata, cum sine vllâ suâ culpâ careat illo actuali proposito, & alioqui diligit Deum super omnia, præsertim cum dilectio Dei super omnia sufficiat ad iustificationem, iuxta illud, Caritas operum multitudinem peccatorum.

Petes vtrum illud expressum propositum sit necessarium ad remissionem peccatorum venialium, seu ad legitimam venialium penitentiam?

R Espondeo: Videri necessarium, si occurrat cogitatio de ratione vivendi in posterum. Primò: Quia Concilium Trid. generaliter requirit hoc propositum ad contritionem in genere acceptam, seu ad actum penitentia: atqui venialia nõ remittuntur sine actu penitentia: seu contritione in genere. Secundo: Quia nõ potest quis serio dolere de aliquo peccato, præsertim eo fine, vt Deo reconcilietur, quin statim inde sequatur propositum emendationis, si illa cogitatio incidat: nam hoc est vnum ex illis, quæ maximè inducunt offensum ad ignoscendum.

DVBIVM III.

Virum Contritio includat etiam propositum cõsistendi, & satisfaciendi ex arbitrio Sacerdotis?

R Espondeo: Contritio considerata, vt est legis natura, nõ continet hoc propositum. Vnde Concilium Trident. eam sic definiens, nihil aliud posuit, quàm detestationem, dolorem, & propositum nõ peccandi de cetero, quæ iure naturæ sunt necessaria.

Verum contritio, vt ad nouam legem pertinet, continet etiam propositum consistendi, & satisfaciendi ad arbitrium Sacerdotis. Patet hoc ex Synodo Complutensi cõfirmata à Sixto IV. vbi damnatur hæc propositio cuiusdam Petri Oxomensis, Per solam cordis contritionem remittuntur peccata mortifera quoad culpam, & penam alterius sæculi, sine ordine ad clauas. Et ex Concilio Trident. sess. 14. c. 4. vbi dicitur, quod Contritio in homine lapsõ post Baptisimum ita demum præparat ad remissionem peccatorum, si cum fiducia diuinæ misericordiæ & voto reliqua præstandi coniuncta sit: & infra dicitur, Contritionem includere votum Sacramenti. Hinc DD. passim in definitione Contritionis hoc addunt; vt patet ex art. 1. D. Thomæ, quia definiunt contritionem vt in noua lege exerceri debet. Verum satis est, si hoc propositum sit implicitum; cõtinetur enim in proposito delendi peccata, & seruandi mandata. Nam medium ad delenda peccata, est confessio Sacramentalis & satisfactio: & pari modo vnum ex diuinis mandatis est, vt confiteamur, & satisfaciamus. Ita Ioannes Medina qu. 3. de Penitentia; & Nauarrus cap. 1. num. 15. & alij.

DVB.

Responso affirmans est de fide.

Ezech. 18.

Amos 5.

Isaiæ 1.

Ioël. 2.

Aliquando necesse est vt hoc propositum sit expressum & formale.

Aliquando sufficit, vt sit virtuale & implicitum.

Idem dicitur de necessitate huius propositi ad remissionem venialium.

vt est legis natura.

vt pertinet ad nouam legem.